

VERSION GRECQUE MODERNE ET COURT THÈME

I. VERSION

Ἐτσι, ὁ κριτικός κάνει ἔργο εὐαισθησίας, γιατὶ γίνεται ὁ δείκτης τῆς εὐαισθησίας ἐνὸς κόσμου, πράγμα ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι —τουλάχιστο ἀπὸ τούτη τὴν ἀποψῃ— δσο σημαντικὸ καὶ τὸ ἔργο ἐνὸς ποιητῆ. Γιατὶ κι αὐτὸς γίνεται, μὲ κάποιον τρόπο, ή πυξίδα τῆς εὐαισθησίας μᾶς ἐποχῆς, μολονότι δὲν εἶναι αὐτή ή μοναδικὴ ἀρετὴ του. Καὶ δσο ή μαγνητικὴ αὐτὴ βελόνα εἶναι ή συνισταμένη περισσότερων ἀντίθετων δυνάμεων, τόσο ὁ κριτικός εἶναι πιὸ πλατὺς καὶ πιὸ πλέριος. Ὁ ἄξιος κριτικός ἀσκεῖ τούτη τὴν σημαντικὴ ἐπίδραση πάνω μας: μᾶς δείχνει πῶς νὰ αἰσθανόμαστε τὴν τέχνη ποὺ τριγύρω μας ὑπάρχει. Καὶ τὸ μέρος τῆς ὑπάρχουσας τέχνης ποὺ παραδεχτή-
καμε εἶναι ποὺ βιαζεί —συνήθως περισσότερο ἀπὸ τὸν ἐαυτό μας—
στὴν κρίση μας· γιὰ τὰ καινούργια ἔργα. Γιατὶ δσο εἶναι ἀληθινὸ
πῶς δυτερα ἀπὸ τὴν ἐπαφὴ μας μ' ἔνα ἔργο ἀγνωστο γινόμαστε δια-
φορετικοὶ ἀπὸ δ, τι ἡμασταν προτοῦ τὸ γνωρίσουμε, ὅλο τόσο εἶναι
ἀληθινὸ πῶς τὶς αἰσθητικές μας κρίσεις, τὶς περισσότερες φορές,
δὲν τὶς κάνουμε δυστυχῶς ἐμεῖς, ὅλλα ή τέχνη ποὺ ἔχουμε μέσα μας
καὶ κουβαλοῦμε μᾶζη μας. Κάθε παραδοχὴ ἐνὸς καινούργιου ἔργου,
ἀναγκάζοντάς μας νὰ ἐγκαταλείψουμε ἔνα κομμάτι ἀπὸ τὰ παλιά,
εἶναι μιὰ θυσία. Ἡ θυσία ἐνὸς πράγματος ποὺ ἀγαπήσαμε καὶ τὸ
κρατήσαμε μὲ στοργὴ μέσα στὴν ψυχή μας. Εἶναι, μὲ κάποιον τρόπο,
ἡ ἀντικατάσταση τῆς στοργῆς, η τῆς συνήθειας τῆς στοργῆς, ἀπὸ τὴν
καινούργια ἀγάπη. Καὶ τέτοιες θυσίες δὲν τὶς κάνουμε εὔκολα ὅλοι
μας. Ὁ ρόλος τοῦ κριτικοῦ εἶναι, ἀν μπορῶ νὰ πῶ, δ ρόλος τοῦ ραβδο-
σκόπου. Βρίσκει μέσα μας τὶς νέες πηγὲς εὐαισθησίας, τὶς πηγὲς
ποὺ κάνουν τὰ τέλματα τρεχάμενα νερά. Καὶ η βέργα ποὺ κρατάει
στὰ χέρια του δὲν εἶναι η ἀφηρημένη σκέψη, ὅλλα ή γνωστὴ τέχνη
στὴν ἱστορικὴ στιγμὴ του. Χρέος του νὰ τὴν κάνει δσο μπορεῖ πιὸ
ἀποτελεσματική.

Γιώργος Σεφέρης, *Μονόλογος πάνω στην ποίηση*, 1939

Tournez la page S.V.P.

II. THÈME

Des brumes nous cachaient parfois l'horizon. Il me semblait qu'à mesure que nous approchions de l'Amérique, tout devenait plus sévère, l'océan plus noir, la lumière plus froide, et quelque chose ou quelqu'un venait au-devant de moi. Etait-ce un pressentiment ? Mais que valent les pressentiments ? Comment pouvais-je deviner qu'une des crises religieuses les plus violentes de ma vie entière allait me déchirer dans quelques semaines et que la souffrance m'attendait sous des formes que je n'avais jamais connues ?

Julien Green, *Mille chemins ouverts*, 1964.

Tournez la page S.V.P.